

«Mottakernavn»
«KONTAKT»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kjellfrid Straume, 37 01 75 77

Til kommunene i Agder ved ordfører og kommunedirektør

Tildeling og forvaltning av statlige tilskuddsordninger på landbruksområdet i 2024

Statsforvalteren i Agder vil med dette orientere kommunene i Agder om ansvaret som kommunen har for forvaltningen av statlige tilskuddsmidler og økonomiske rammer for tilskuddsordningene.

Rammene som kommunene i Agder til sammen forvalter i 2024 er følgende:

Ordning	Ramme 2024
Veibygging og drift	11 000 000
NMSK (skogkultur)	11 000 000
SMIL (spesielle miljøtiltak i jordbruket)	5 600 000
Drenering	2 500 000
Tiltak i beiteområder	1 090 000
UKL (utvalgte kulturlandskap)	1 500 904
RMP (regionalt miljøprogram)	21 000 000
Sum Agder	53 690 904

I tillegg gjør kommunene vedtak i rettighetsbaserte tilskuddsordninger. *Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket* er den største med **690,7 mill. kr** i Agder for 2023 – utbetalt til jordbruksforetakene i midten av februar 2024.

[Tall for produksjonstilskudd](#) i din kommune finner du på Statsforvalterens nettside.

I ordningen *avløsning ved sykdom mv.* ble det utbetalt 4,1 mill. kr i refusjon i 2023.

Innhold

1	Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen	3
1.1	Forvaltning av statlige tilskuddsmidler	3
1.2	Aktører og ansvarsdeling	3
2	Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning.....	4
2.1	Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.....	4
2.2	Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	5
2.3	Skogforvaltning 2024.....	5
2.4	Skog: Resultatkartlegging og foryngelseskontrollen i skogbruket	6
2.5	Skog: Revisjon av skogfond- og rentemiddelregnskapet.....	6
2.6	Skog: Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	7
2.7	Skog: Tilskudd til miljøtiltak i skogbruket	8
2.8	Skog: Tilskudd til tettere planting, suppleringsplanting og gjødsling (TTP).....	8
2.9	Skog: Veibyggning, drift med taubane, hest o.a. i skogbruket	9
2.10	Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.....	10
2.11	Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket	11
2.12	Tilskudd til drenering av jordbruksjord	12
2.13	Tilskudd til tiltak i beiteområder	13
2.14	Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket	15
3	Oppfølging og kontroll.....	16
3.1	Internkontroll hos kommunen som tilskuddsforvalter	16
3.2	Krav til kontroll med vedtak og utbetaling	16
3.2.1	Krav til kontroll med vedtak – budsjettmyndighet	16
3.2.2	Krav til kontroll ved utbetaling – attestasjon	17
3.2.3	Arbeidsdeling	17
3.2.4	Krav til dokumentasjon	18
3.3	Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere	18
3.4	Tildeling og kontroll med tilganger til fagsystemene	18
3.5	Rapportering om svakheter og sikkerhetsbrudd	18
4	Vedlegg	20
4.1	Samla tabell over tildelinger	20
4.2	Tidsfrister jordbruksordninger.....	21
4.3	Tidsfrister skogbruksordninger.....	21

1 Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen

1.1 Forvaltning av statlige tilskuddsmidler

Tilskuddsordningene skal forvaltes i tråd med reglene i forskrift, jordbruksavtalen, og de forutsetninger og økonomiske rammer som Stortinget har fastsatt. For alle forvaltningsorganer gjelder reglene i forvaltningsloven.

Tilskuddsbevilgninger skal forvaltes på en effektiv måte og i tråd med regelverket for økonomistyring i staten. Regelverket har som formål å sikre effektiv forvaltning, og består av *Reglement for økonomistyring* og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*. Kommunene er ikke en del av staten, men når de forvalter statlige midler vil reglementet gjelde for den oppgaven de gjør på vegne av Staten. Selv om kommunen har ansvar for utførelsen av oppgaven, er instruksjonsmyndigheten og ansvaret for gjennomføringen av budsjettvedtaket fortsatt hos departementet. Kommunens politiske og administrative ledelse har derfor ingen instruksjonsmyndighet og har ikke anledning til å påvirke den faglige utøvelsen av forvaltningen av produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Kommunene skal benytte Landbruksdirektoratets elektroniske fagsystemer ved tilskuddsforvaltningen. Systemene er nettbaserte og krever to-faktor pålogging til Landbruksdirektoratets digitale tjenester, [se veiledningen på Landbruksdirektoratets nettsider](#).

1.2 Aktører og ansvarsdeling

Forvaltningsoppgavene av tilskuddsordningene på landbruksområdet er delt mellom Landbruksdirektoratet, statsforvalter og kommunene. Stortinget har delegert myndigheten til å fatte vedtak om tilskudd til kommunene gjennom jordloven og skogbruksloven. Landbruks- og matdepartementet har fastsatt forskrifter for den enkelte tilskuddsordning hvor kommunens myndighet går fram. Landbruks- og matdepartementet har instruksjonsmyndighet når det gjelder hvordan den delegerte myndigheten skal utøves og hvordan de statlige midlene skal forvaltes. Dette innebærer også en rett til å kontrollere at oppgaver og myndighet utøves som forutsatt.

Kommunene har ansvar for å

- informere og veilede om regelverket og om søknadsprosessen
- saksbehandle søknader og fatte vedtak om tilskudd
- etablere internkontroll med søknadsbehandlingen

Statsforvalter har ansvar for å

- fordele og informere om rammene for midlene til kommunene
- veilede kommunene om regelverket for tilskuddene og om bruk av saksbehandlingssystemet
- gjennomføre kontroll med at kommunene utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til etablert intern kontroll
- være klageinstans for vedtak som kommunene har fattet

Landbruksdirektoratet har ansvar for å

- administrere tilskuddsordningene
- gi utfyllende veiledning og instruksjoner om forvaltningen av ordningene på nettsidene
- utbetale tilskuddene til mottakerne
- utvikle og drifte de digitale tjenestene som benyttes ved forvaltningen av tilskuddene
- føre regnskap og rapportere til departementet

- gjennomføre evalueringer av tilskuddsordningene

Landbruks- og matdepartementet har ansvar for å

- følge opp Stortingets vedtak og forutsetninger i årlige tildelingsbrev til forvaltningen
- fastsette regelverk for tilskuddsordningene
- rapportere årlig til Stortinget om resultater og måloppnåelse for tilskuddsordningene

2 Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning

I tråd med Stortingets vedtak gis kommunene i Agder med dette rammer og retningslinjer for forvaltning av tilskuddsordninger på Landbruks- og matdepartementets område for 2024, jf. [Prop. 1 S \(2023-2024\)](#), og [Prop. 121 S \(2022-2023\)](#), og Stortingets behandling av disse.

For tilskuddsordningene der Statsforvalteren fordeler tilskuddsrammer til kommunen, har Statsforvalteren også anledning til å omfordele udisponerte midler mellom kommunene i løpet av året. Statsforvalteren ber derfor om at kommunene i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november. Det vil gi Statsforvalteren mulighet for å omfordele udisponerte midler mellom kommuner, og for å ha grunnlag for budsjettinnspill for 2025.

Nedenfor følger informasjonen om ordningene og rammene som kommunen skal benytte ved forvaltningen og når vedtak fattes jf. pkt. 3.2 nedenfor.

2.1 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å medvirke til å dekke kostnadene til avløsning ved egen, eller barns, sykdom, svangerskap, fødsel, adopsjon eller omsorgsovertaking, og ved dødsfall. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon. Tilskuddet kan også gis til gjenlevende ektefelle, samboer, forelder eller barn etter avdød jordbruker.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen ordningen.

Rammer for 2024

For tilskudd til avløsning ved sykdom mv. utbetales tilskudd etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordningen fordeles ingen budsjetterammer til kommunene. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet tilgjengeliggjør budsjetteramme i Agros og påser at budsjettet ikke overskrides.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se veiledning til saksbehandlere](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se veiledning om Agros og roller](#)

2.2 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsettinger Stortinget har trukket opp. Formålet med de enkelte tilskuddsordningene under produksjonstilskudd er beskrevet i den årlige budsjettproposisjonen Prop. 1 fra Landbruks- og matdepartementet. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i jordbruksavtalen.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av ordningen.

Rammer for 2024

For produksjons- og avløsertilskudd fordeles ingen konkrete budsjettrammer. Satsene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet ut fra antall søkere som fyller vilkår, slik at budsjettbevilgningen for ordningene ikke overskrides.

Fagsystem og tilganger

Se [kapittel 3 i rundskrivet om forvaltningsansvar og saksbehandling](#) for nærmere informasjon om fagsystemet «eStil PT».

2.3 Skogforvaltning 2024

På nasjonalt nivå skal kontrollene kommunene utfører være et grunnlag for å vurdere om regelverk og virkemidlene i skogpolitikken fungerer etter hensikten. Kommunen skal gjennomføre risikobaserte feltkontroller på minimum 5 % av alle omsøkte tiltak hvert år. Alle kommuner skal gjennomføre minst 3 feltkontroller årlig. Dersom risikovurderingen tilsier det, bør flere enn 5 % av tiltakene kontrolleres.

Resultatkontrollen og foryngelseskontrollen er feltkontroller kommunene er pålagt å gjennomføre. Disse feltkontrollene skal kommunene kontrollere i tillegg til de økonomiske virkemidlene i skogbruket (tilskuddsordningene) herunder bruk av skogfondet.

Statsforvalteren i Agder foretar forvaltningskontroll av skogordningene i 2–3 kommuner hvert år.

Retningslinjer for tildeling av statstilskudd, tilskuddssatser og risikobasert kontrollplaner skal foreligge. Oppdatert informasjon om tilskuddssatser skal ligge ute på kommunenes nettside.

- Kontroll av tilskuddsordningene (NMSK- skogkultur og landbruksvei), herunder skogfondstiltak og rentemidler skal registreres i ØKS.
- Feltkontroller i skog (foryngelseskontroll og resultatkartlegginga) skal registreres i ØKS/SKART.

2.4 Skog: Resultatkartlegging og foryngelseskontrollen i skogbruket

Plantekontroll i felt. Foto: Trude Engesland.

Foryngelseskontrollen trekker ut alle skogeier som har hogd over 250 m³ gran hvor det ikke er registrert tilfredsstillende antall utsatte planter i skogfondssystemet. Feltene som skal kontrolleres er trukket ut og vises i fagsystemet ØKS og feltappen SKART. Kommunen har ansvar for feltbefaring, oppfølging og kontakt med kommunen. Frist for registrering er 1. desember.

Resultatkartlegginga

Landbruksdirektoratet har hovedansvaret og trekker ut tilfeldige hogster som skal kontrolleres. Kommunene har hovedansvaret for gjennomføringen av feltarbeidet og registreringene.

Kartleggingen gjennomføres som en stikkprøvekontroll, og feltene er tilfeldig trukket ut på eiendommer 3 år etter hogst. Kommunene skal registrere kontrollen i feltappen SKART eller i ØKS. Resultatkartleggingen skal gi en oversikt over hvordan *skogloven* og *forskrift om bærekraftig skogbruk* følges opp. Etablering av foryngelse, oppretting av sporskader, påvirkning på eventuelle kulturminner, biologisk mangfold, landskap og hensyn til friluftsliv skal registreres på standard skjema i SKART eller i ØKS.

Instruks foryngelseskontroll og resultatkartleggingen:

[Foryngelseskontroll – prosessbeskrivelse - Landbruksdirektoratet](#)

[Innledning – Landbruksdirektoratet](#)

2.5 Skog: Revisjon av skogfond- og rentemiddelregnskapet

Revisjon av skogfundsordningen og bruk av rentemidlene utføres årlig av en ekstern revisor. Målet er at alle kommunene skal ha fått besøk av revisor hvert 4–8 år. Statsforvalteren i Agder har avtale med Agder-Team Revisjon AS som utfører dette. Dette kommer i tillegg til forvaltningskontrollene.

[Regler om regnskap og revisjon av skogfondmidler og renter – Landbruksdirektoratet](#)

2.6 Skog: Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

Mål og målgruppe for ordningene

Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Tilskudd kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 daa produktiv skog. Grensen på 10 daa kan fravikes hvis søknaden gjelder tiltak i samarbeid mellom flere eiendommer.

Tildelingskriterier

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. For øvrig gjelder forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Statsforvalteren vektlegger i 2024 hovedsakelig kulepunkt 1 ved tildeling av NMSK-midlene, men med støtte i de øvrige punktene:

- aktivitet i ungskogpleie de siste 4 år, areal
- aktivitet i planting de siste 4 år, areal
- avvirkningsnivå de siste 4 år
- innmeldt behov fra kommunene

Statsforvalteren anmoder kommunene å vurdere differensierte tilskuddssatser for ulike tiltak avhengig av lokale utfordringer. Vi ber fortsatt om et særlig fokus på ungskogpleie i 2024. Vi minner om at Statsforvalteren skal ha tilsendt tilskuddsprosent for ulike NMSK-tiltak i kommunene og at satsene skal offentliggjøres på kommunens nettside.

Forvaltning av ordningen

[Tilskudd til miljøtiltak i skog – nasjonal ramme og saksbehandling i ØKS](#)
[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til skogkulturtiltak](#)

Ungskogpleie i furufelt. Foto: Reidar Tveiten.

Rammer for 2024

For NMSK-ordningen er det totalt bevilget 95 mill. kr. Agder har fått 11 mill. kr av dette.

For 2024 deles ut 9,66 mill. kr i første tildelingsomgang. Statsforvalteren i Agder har for 2024 holdt igjen 1,34 mill. kr av NMSK-potten for senere behovsprøvet tildeling. Disse midlene kan benyttes til ordinære NMSK-tiltak i de kommuner som mener å ha et behov for mer midler (søknadsfrist 25.08). Statsforvalteren vil i begynnelsen av desember 2024 vurdere om det er behov for omfordeling av ubrukte NMSK-midler mellom kommunene.

Tildelingen av NMSK-midlene vises i samletabellen nederst i brevet.

Fagsystem og tilganger

Kommunene skal hvert år utarbeide en risikobasert kontrollplan som beskriver planlagt kontrollarbeid i kommunen. Kontrollplanen skal bygge på en risikovurdering av ordningene.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til skogkulturtiltak.

2.7 Skog: Tilskudd til miljøtiltak i skogbruket

Gjelder tilskudd til tiltak som ivaretar og videreutvikler miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skog. Dette er en nasjonal ordning og det tildeles ingen ramme ned til kommunen, men det er kommunen som fatter vedtak og saksbehandler i ØKS etter NMSK-forskriften. Minste tilskudd som utbetales er 3 000 kr og maksimalt 75 000 kr.

- Skjøtselstiltak: merkostnader eller tap ved gjennomføring av tiltak for å ivareta og utvikle miljøverdier.
 - Fjerning av utenlandske treslag utenfor produksjonsbestand eller i nærheten av nøkkelbiotoper nasjonalt viktige naturtyper.
- Langsiktig bevaring: delvis dekning av økonomisk tap knyttet til bevaring av spesielle miljøverdier, der hensyn til disse krever at skogeier avstår fra hogst eller legger om skogdriften.
 - Hensynssone rundt rovfuglreir og tiurleiker
- Villmarkspregede områder: dekning av merkostnader ved skogdrift for å unngå veibygging som vil redusere villmarkspregede områder.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til miljøtiltak i skog.

Veileder til satser og beregning av tilskudd: [Tilskudd til miljøtiltak i skog – nasjonal ramme og saksbehandling – Landbruksdirektoratet](#)

2.8 Skog: Tilskudd til tettere planting, suppleringsplanting og gjødsling (TTP)

Tilskudd til tettere planting, suppleringsplanting og gjødsling, også kalt TTP, er en nasjonale tilskuddsordninger som kommunen forvalter med hjemmel i NMSK-forskriften.

Formålet med ordningen er å legge til rette for tiltak som kan ta vare på eller øke karbonlageret i skogen. For disse ordningene fordeles ingen budsjetterammer ned til kommunalt nivå. Tilskuddet innvilges og utbetales sammen med skogfondet og kommer i tillegg til NMSK-tilskuddet. Kommunene fatter vedtak samlet sammen med NMSK og skogfond. Tilskudd til TTP utbetales dersom vilkårene er

oppfylt og styres maskinelt i ØKS. Landbruksdirektoratet kan justere satsene gjennom året for å unngå at den nasjonale rammen overskrides.

Satser:

- For nyplanting kan det gis inntil 60 % tilskudd av medgåtte kostnader.
- Det kan gis tilskudd for inntil 50 planter/daa utover et fastsatt bonitetsavhengig minimumstall.
- For suppleringsplanting kan det gis inntil 40 % tilskudd av medgåtte kostnader.
- Det kan gis tilskudd til suppleringsplanting for å komme opp på et minimum plantetall/daa på ulike boniteter.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av tilskudd til tettere planting.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av tilskudd til gjødsling av skog som klimatiltak.

2.9 Skog: Veibygging, drift med taubane, hest o.a. i skogbruket

For LUF-ordningen er det nasjonalt bevilget 113,0 mill. kr. Agder har fått 11,0 mill. kr av dette. Det er for 2024 et stort avvik på drøye 5,0 mill. mellom innmeldt tilskuddsbehov fra kommunene og tilgjengelige midler.

I Statsforvalterens vurdering av tilskuddsbehov for kommunene i 2024 har vi lagt til grunn et maksimalt tilskudd på 40 % til bilvei og 25 % tilskudd til traktorvei. Siden det er en knapphet på tilskuddsmidler, bør heller ikke kommunene gå høyere enn disse veiledende tilskuddsprosentene uten særlig gode grunner. Bilvei skal prioriteres før traktorvei.

Viktige presiseringer:

- Ved tildeling 2024 til kommunene har Statsforvalteren lagt til grunn kommunens innmeldte behov gjennom Veibanken i ØKS, med støtte av annen informasjon.
- Fra 2025 skal Veibanken i ØKS alene danne grunnlag for tildeling av midler fra LDir til SF, og fra SF til kommune.
- Kommunene skal tildele midlene så tidlig som mulig til de enkelte veiprojekt.
- Statsforvalteren vil 25. august 2024 trekke inn udisponerte veimidler fra kommunen dersom de ikke er bevilget på et veiprojekt i ØKS, for omfordeling til andre kommuner.
- Veiprojektet med utgått arbeidsfrist skal følges opp. Innstående tilskuddsmidler på slike prosjekter bør trekkes tilbake dersom veien ikke ferdigstilles innen avtalt tid, eller prosjektet gis utsatt byggefrist.
- Alle veier som omsøkes etter landbruksveiforskriften skal legges inn i ØKS, uavhengig om det gis tilskudd eller ikke.
- For skogsbilveier bør det stilles det krav til byggeplan utarbeidet av godkjent veiplanlegger.

For 2024 deles ut 9,4 mill. i første tildelingsomgang. Noen kommuner har ikke fått tildelt midler enda bl.a. grunnet manglede føring i Veibanken i ØKS. Statsforvalteren i Agder har for 2024 holdt igjen 1,6 mill. av LUF-potten for senere behovsprøvet tildeling. I neste tildelingsomgang (4. april og deretter løpende) vil vi prioritere gode prosjekter med stort tømmervolum i forhold til kostnad på vei samt fullfinansiering av allerede påbegynte veianlegg.

I prosessen rundt godkjenning av landbruksveier er det viktig med en solid landbruks- og miljøfaglig vurdering. For skogsbilveier bør det stilles det krav til byggeplan utarbeidet av godkjent

veiplanlegger. Finansiering av veiplanlegger kan skje fra kommunens pott (første befarings), og ellers gjennom selve veiprojektet. Husk at miljøspørsmål knyttet til naturmangfoldloven, samt landbruksnytt (tømmervolum / veistandard / veikostnad), må drøftes i vedtaket om godkjenning. Høringer på landbruksveier skal sendes Statsforvalteren i Agder ved miljøvernavdelingen. Fylkeskommunen er høringsinstans når det gjelder kulturminner og vannforvaltning som ikke berører anadrome arter.

Tildelingen av LUF-midlene vises i samletabellen nederst i brevet.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til drift med taubane, hest o.a.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til veibygging.

2.10 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Tilskudd kan innvilges foretak som oppfyller vilkår for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Tilskudd kan også innvilges eier av landbrukseiendom dersom det foregår en produksjon på landbrukseiendommen som oppfyller vilkårene for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – spesielle miljøtiltak i jordbruket \(SMIL\)](#)

Rammer for 2024

(Se vedlagte oversikt.)

Det er totalt bevilget 200 mill. kr til SMIL-ordningen i 2024, det vil si 30 mill. kr mer enn i fjor. Agder ha fått 5,6 mill. kr som er 1 mill. kr mer enn i fjor. Vi hadde kun igjen kr 914 ved årets slutt, og disse midlene ble inndratt. Til disposisjon er dermed 5,6 mill. kr.

Miljø- og klimasatsingen over jordbruksavtalen skal bidra til å ivareta kulturlandskapet og redusere miljøbelastningen fra landbruket.

Vi minner om at alle kommuner må ha lokale retningslinjer/tiltaksstrategier for SMIL der beskrivelse av miljøutfordringer og prioritering av miljøtiltak fremgår. Regionalt miljøprogram (RMP) skal gi føringer for prioriteringene i de kommunale retningslinjene/tiltaksstrategiene. Disse skal utarbeides i dialog med Statsforvalteren og næringsorganisasjonene i jordbruket lokalt, *jamfør forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.*

Ved fordeling av rammer til kommunene har Statsforvalteren lagt særlig vekt på

- lokale retningslinjer som beskriver lokale miljøutfordringer og prioriterer miljøtiltak
- gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultater i kommunen
- kommunens størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- variasjoner i behovene fra år til år, sammen med hensyn til forutsigbarhet og kontinuitet

Prioriteringer 2024

- Kommunene skal prioritere tiltak med god miljøeffekt.
- I noen vannområder er det stort behov for utbedring av hydrotekniske anlegg i jordbruket. Det er viktig å ta tak i disse utfordringene av hensyn til avrenning, ressursbevaring, matproduksjon med mer.
- Klimatilpasning, herunder hydrotekniske tiltak skal prioriteres der behovene er store.
- Tiltak for ville pollinerende insekter og truet natur bør også vektlegges.
- Det er mulig å gi investeringsstøtte til seterdrift over SMIL-ordningen.

Ved utlysning av midlene bør kommunen opplyse om strategi/retningslinjer, hvilke tiltak det kan gis tilskudd til, kommunens prioriteringer, satser og egenandeler for ulike tiltak.

Vi har fordelt hele SMIL-potten til kommunene. Vi vil som vanlig omfordele udisponerte midler til høsten og eventuelt også tidligere på året i dialog med de berørte kommunene. Vi ønsker at alle midlene skal bli brukt på gode SMIL-tiltak i 2024. Ved omfordeling i oktober ber vi om at kommuner som har disponible midler som dere ikke har søknader til, lar oss omdisponere disse til andre kommuner.

Fagsystem og tilganger

[Agros – saksbehandling](#)

[Agros – roller og tilganger](#)

2.11 Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet til regionale miljøtiltak (RMP) er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Tilskuddet kan gis til:

- Foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- Beitelag kan søke tilskudd for drift. Med beitelag menes sammenslutninger som er registrert som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – regionalt miljøtilskudd i jordbruket \(RMP\)](#)

[Statsforvalteren i Agder sin nettside om tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket \(RMP\)](#)

Rammer for 2024

Det er totalt fordelt 1 006,1 mill. kr til fylkene for 2024. Det er 219,9 mill. kr mer enn i fjor. Fylkesrammen er 21,9 mill. kr. Det er 3,5 mill. kr mer enn i fjor. (Etter fjorårets jordbruksoppgjør ble fylkesrammen økt til 21,9 mill. kr for 2023.)

For regionale miljøtiltak i jordbruket fordeles ingen konkrete budsjetttrammer. Statsforvalteren fastsetter foreløpige satser for det enkelte tiltaket. Kommunen gjør en foreløpig behandling av søknadene. Statsforvalteren fastsetter endelige satser for det enkelte tiltaket basert på prognoser på forbruk fra søknadsomgangen, for å sikre at tildelingen til fylket ikke overskrides. Kommunen fatter vedtak om utbetaling når endelige satser er fastsatt.

Økningen i rammen skal blant annet gå til dekning for økt minimumssats for setertilskudd (80 000 kr per seter for setring i fire uker og 100 000 kr per seter for setring i seks uker), økt oppslutning om klimarådgiving, miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel og ivaretagelse av naturmangfold og kulturlandskap.

Fagsystem og tilganger

[Rundskriv 2023/22 – regionalt miljøtilskudd i jordbruket \(RMP\) – forvaltningsansvar og saksbehandling, om fagsystemet «eStil RMP», kapittel 3](#)

2.12 Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jordbruksjord ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensial for økt jordbruksproduksjon samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Tilskudd kan gis til eier av eller foretak som leier tidligere grøftet jordbruksareal og som drenerer dette arealet. For planerte arealer kan det gis tilskudd til arealer som ikke tidligere er grøftet.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av ordningen.

Rammer for 2024

(Se vedlagte oversikt.)

Korn-, potet- og grønnsaksarealer skal prioriteres ved fordeling av midlene, bl.a. av hensyn til vannmiljøutfordringer.

For 2024 har Agder bare fått 2,5 mill. kr i dreneringsmidler til fordeling, og fjorårets midler ble som kjent dradd inn til LUF ved årsskiftet. Statsforvalteren holder igjen 50 % av fylkesramma til en 2. tildeling 1. mars til søknader som kommunene har fått inn. Eventuelle ubrukte midler fordeler vi etter behov gjennom året. Ved omfordeling i oktober ber vi om at kommuner som har disponible midler som dere ikke har fått inn søknader til, lar oss omdisponere disse til andre kommuner.

Frister for 2. tildeling:

- 26. februar: Kommunene melder inn behov for mer midler til Statsforvalteren i Agder.
- 1. mars: Statsforvalteren fordeler midler.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se veiledning til saksbehandlere](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se veiledning om Agros og roller](#)

2.13 Tilskudd til tiltak i beiteområder

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder.

Tilsvarende gjelder for foretak som kan gis produksjonstilskudd etter § 2 i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket der det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid. Stat, fylke eller kommune kan ikke gis tilskudd med mindre det søkes gjennom lag og forening der også en eller flere tilskuddsberettigede eiendommer er med.

Etter 01.01.2020 har kommunene vært førsteinstans og Statsforvalteren klageinstans for denne ordningen. Kommunene prioriterer søknadene og innvilger tilskudd.

Lokale retningslinjer

Det skal fastsettes lokale retningslinjer i hver kommune.

Retningslinjene

- skal fastsette hvilke tiltak som vil bli prioritert i kommunen ut fra hva som er formålstjenlige tiltak for utmarksbeitinga i kommunen
 - Kommunen kan vektlegge søkerens egenfinansiering (målt i kroner eller egeninnsats) som et kriterium for prioritering av søknader. Men da må dette fremgå i de lokale retningslinjene.
- kan også inneholde timesatser for egeninnsats som kan legges til grunn for kostnadsoverslag for tiltakene og tilskuddsandel til ulike typer tiltak
- bør ses i sammenheng og koordineres med tiltaksstrategien for *spesielle miljøtiltak i landbruket* (SMIL), da det kan være aktuelt med tiltak som kan falle inn under begge ordninger
- kunngjøres i tilknytning til kommunens årlige utlysning av midler på ordningen

Se mer om retningslinjer i [kommentarene til § 3](#).

NB! Kommunen skal lyse ut midlene og fastsette søknadsfrist. Utlysning med søknadsfrist skal kunngjøres på kommunens nettside.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av ordningen.

Sau med NoFence-klaver på beite. Foto: Silje Lunden Gotehus.

Rammer for 2024

(Se vedlagte oversikt.)

Statsforvalteren i Agder har fått 1 090 000 til fordeling i Agder i 2024. Totalt innmeldt behov for i år er kr 1 911 439. I denne første tildelingen er 75 % av midlene (815 000 kr) fordelt på grunnlag av antall beitende dyr i kommunen og innmeldt behov.

Første fordeling baseres på antall beitende sau registrert i hver kommune. Tallene hentes fra RMP – drift av beitelag. Disse tallene er basert på hvilken kommune beitelaget er registrert i og gir derfor i noen tilfeller et skeivt bilde. Noen beitelag har sauer som beiter i på tvers av flere kommuner. I enkelte kommuner er det sau fra beitelag tilhørende andre kommuner og/eller fylker. Den andre tildelingen tar høyde for denne problemstillingen.

Frister for 2. tildeling:

- 1. april: Kommunene melder inn behov for mer midler til Statsforvalteren i Agder.
- 15. april: Statsforvalteren fordeler resterende midler (275 000 kr).

Udisponerte midler omfordeles til høsten i samråd med kommunene. Etter 2023 ble midler som ikke ble brukt opp før utgangen av året trukket tilbake av Landbruksdirektoratet. Det er derfor ekstra viktig med omfordelingen på høsten dersom dette blir praksis framover.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se veiledning til saksbehandlere](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se veiledning om Agros og roller](#)

2.14 Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen, Vestnorsk fjordlandskap og Røros bergstad og Circumferensen

Mål og målgruppe for ordningene

Formålet med tilskudd til tiltak i verdensarvområder er å styrke landbruket i verdensarvområdene.

Formålet med tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap er å bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Tilskuddene gjelder for tiltak innenfor Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen, Vestnorsk fjordlandskap og Røros bergstad og Circumferensen, slik disse områdene er avgrenset i Miljødirektoratets Naturbase.

I Agder er det tre utvalgte kulturlandskap i jordbruket: Rygnestad og Flateland i Valle, Furøya i Tvedestrand og Vest-Lista i Farsund.

Forvaltning av ordningen

[Landbruksdirektoratets veiviser – tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene](#)

I tildelingsbrevet til Statsforvalteren står det følgende:

«Det er vesentlig at det foreligger forvaltningsplaner for områdene og at disse er oppdatert. Forvaltningsplanene skal understøtte formålet med ordningen og er et nødvendig verktøy for langsiktig forvaltning av områdene. Planene skal gi klare prioriteringer for mål og tiltak. Forvaltningsplanene skal også bidra til å sikre god forankring lokalt».

UKL-områdene i Agder har nå fått oppdaterte forvaltningsplaner. Det er bra.

Rammer for 2024

(Se vedlagte oversikt.)

Det er bevilget kr 31,57 mill. kr til UKL-ordningen i 2024. Det er 3,93 mill. kr mindre enn i fjor. Agder har fått 1,5 mill. kr, noe som er 0,7 mill. kr mindre enn året før. Det var kun igjen kr 904 fra i fjor. Til disposisjon er dermed 1 500 904 kr.

Fordelingen av rammen er gjort i samarbeid med miljøvernavdelingen hos Statsforvalteren og regional kulturminnemyndighet

Ved fordelingen har vi lagt vekt på følgende:

- områdenes forvaltningsplaner
- gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultater i områdene
- områdenes størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- variasjoner i behovene fra år til år, sammen med hensyn til forutsigbarhet og kontinuitet
- realistiske budsjettforslag/kostnadsoverslag
- at hvert UKL-område over tid på en balansert måte dekker opp behov knyttet til alle tre deltema som ordningen omfatter: sikre naturmiljøverdier, kulturmiljøverdier og fortsatt jordbruksdrift, inkludert næringsutvikling basert på disse

I tillegg til å fordele midlene skal Statsforvalteren veilede kommunene i samarbeid med regional kulturmyndighet. Vi vil også i år lage en plan for dette sammen med de tre kommunene.

Fagsystem og tilganger

[Agros – saksbehandling](#)

[Agros – roller og tilganger](#)

3 Oppfølging og kontroll

3.1 Internkontroll hos kommunen som tilskuddsforvalter

For å sikre korrekt saksbehandling, skal kommunen ha etablert systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til hensikt å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler¹.

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- registrering av faste data
- saksbehandling, herunder dokumentasjon av fastsettelse av tilskuddsbeløp
- registrering av vedtak om tilskudd
- utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- registrering i regnskapet
- behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

Når kommunenes forvaltning av tilskuddene foregår i samarbeid med Statsforvalter og Landbruksdirektoratet, vil de enkeltes oppgaver til sammen sikre korrekt saksbehandling. I de fleste ordninger vil kommunene først og fremst ha ansvar for saksbehandlingen, registrering av vedtak og behandlinga av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker. Øvrige oppgaver gjøres normalt av en av de to andre forvaltningsenhetene. Tiltakene må derfor sees i sammenheng.

3.2 Krav til kontroll med vedtak og utbetaling

Det er krav til kontroll med vedtak og utbetalinger av tilskudd. I økonomireglementet omtales kontrollene som «transaksjonskontroller». Ansatte med ulike roller og fullmakter skal bekrefte at kontrollene er utført.

Kontrollene skal sikre at bla. tilskudd blir håndtert i samsvar med gjeldende lover, regler. Kommunen må derfor etablere systemer og rutiner som sikrer at oppgavene blir gjort. Kravene i økonomiregverket sidestiller maskinelle kontroller av utgifter med manuelle, dersom økonomisystemet har funksjonalitet til det. Det er særlig to av transaksjonskontrollene som er relevant for kommunene. Disse omtales nedenfor.

3.2.1 Krav til kontroll med vedtak – budsjett disponeringsmyndighet

Kommunen fatter vedtak om tilskudd. I slike tilfeller hvor kommunen har myndighet til å fatte vedtak på vegne av staten, følger det også krav til kontroll med den økonomiske forpliktelsen som tilskuddsvedtaket vil innebære. I Økonomiregverket er dette omtalt som budsjett disponeringsmyndigheten.

¹ Reglementet for økonomistyring i staten kapittel 6.3.8.1 og kapittel 2.4

Kommunenes vedtak om tilskudd skal godkjennes av en ansatt som har budsjettmyndighet. Tildeling av budsjettmyndighet til den ansatte må gjøres skriftlig.

Kommunene skal ha rutiner for oppfølging av delegert budsjettmyndighet. Kommunene bør ha rutiner som sikrer at roller og tilganger endres når ansatte slutter eller går over i andre stillinger. Myndigheten til å disponere budsjettet (her tilskuddsrammen) følger den ansatte, ikke en stilling. Kommunen bør ha tiltak som sikrer at saksbehandlere har kjennskap til regelverk og rammer for saksbehandlingen.

Før en ansatt med budsjettmyndighet fatter endelig vedtak, setter *Reglementet for økonomistyring i staten*² krav om at vedkommende skal

- a) påse at det er hjemmel for disposisjonen i stortingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak og at disposisjonen ellers er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- b) påse at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- c) påse at disposisjonen er økonomisk forsvarlig

I praksis vil det å skulle påse at det er hjemmel for disposisjonen etter a), være å påse at vedtaket er i henhold til tilskudsregelverket, dette brevet og rundskrivene på Landbruksdirektoratets nettsider. Informasjon om budsjettmessig dekning for tilskuddet som skal innvilges, følger av omtalen av de økonomiske rammene foran i dette brevet.

Kommunene må ha rutiner som sikrer at disse oppgavene blir gjort.

3.2.2 Krav til kontroll ved utbetaling – attestasjon

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert³ før utbetaling kan skje. Den som attesterer, skal kontrollere at utbetalingsforslaget stemmer med vedtaket om tilskudd (tilskuddsbrevet) og at tilskuddsmottakeren har sendt inn dokumentasjon der det er stilt vilkår om dette. Her menes dokumentasjon på bruken av tilskuddsmidlene som er sendt inn i ettertid.

For tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket og produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket skjer attestasjon maskinelt i de elektroniske fagsystemene før Landbruksdirektoratet utbetaler.

3.2.3 Arbeidsdeling

Det er stilt forholdsvis få krav til arbeidsdeling utover at den skal være forsvarlig – som følger av kravet til internkontroll. Minimumskravene i økonomireglementet er krav til utførelsen av kontrolloppgavene:

- Den som har budsjettmyndighet, kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.
- Registrering og endring av opplysninger om betalingsmottakere skal utføres av andre enn den som utøver budsjettmyndigheten.
- Attestasjonen skal utføres av en annen enn den som har budsjettmyndighet og har bekreftet disposisjonen.
- Den som attesterer, kan ikke attestere utbetalinger til seg selv.

² Reglement for økonomistyring i staten kapittel 2.5.2.1

³ Reglement for økonomistyring i staten kapittel 6.3, og kapittel 2.5.2.2

3.2.4 Krav til dokumentasjon

Kommunene skal kontrollere informasjon som søker sender inn som har betydning for innvilgelse av tilskuddet. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Bekreftelsen av utøvd budsjett disponering skal komme frem av tilskuddsbrevet. I praksis vil kravet være ivaretatt i de elektroniske fagsystemene.

Bekreftelse på utøvd attestasjonskontroll vil komme frem av det elektroniske fagsystemet.

3.3 Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere

Kommunen skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for søknadsbehandlingen. Kommunen skal videre kontrollere eventuelle rapporter som tilskuddsmottakeren senere sender inn om måloppnåelsen. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Kontrollen skal tilpasses den enkelte tilskuddsordningen og målet med den. Kontrollen skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen.

Kommunen skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter. Ut fra en vurdering av det samlede risikonivået og hva som er de vesentligste risikomomentene, skal det fastsettes hvilke kontrollpunkter som er mest aktuelle, og hvem som skal foreta kontrollen.

3.4 Tildeling og kontroll med tilganger til fagsystemene

Landbruksdirektoratets elektroniske fagsystemer har tilgangskontroller som sikrer systemets funksjoner og data mot uautorisert endring, tilganger, utlevering av sensitiv informasjon eller ødeleggelse av data. Tilgangskontrollene er basert på at alle brukere har en personlig identifikasjon og tilgangsrettigheter tilpasset de oppgaver vedkommende har.

Tilgang skal kun gis til de som har et tjenstlig behov. Statsforvalter administrerer og gir tilganger. I fagsystemene brukes tildeling av roller som modell for å styre hva saksbehandler kan gjøre i systemet.

Kommunen skal skriftlig be Statsforvalteren om tilganger for sine ansatte som har tjenstlige behov for tilganger til fagsystemet. Ved endringer, f.eks. når noen slutter, endrer ansvarsområde, går ut i permisjon osv., må kommunen straks melde ifra om dette til Statsforvalteren ved brukeradministratorer.

Kommunen har en viktig oppgave med å kontrollere og følge opp tilgangene som gis til kommunens ansatte. Se nærmere under kapittel 2 og hver tilskuddsordning om hvilke fagsystemer som er aktuelle.

3.5 Rapportering om svakheter og sikkerhetsbrudd

Kommunene skal rapportere sikkerhetshendelser og svakheter knyttet til Landbruksdirektoratets elektroniske fagsystemer til adressen sikkerhet@ldir.no.

Sikkerhetshendelser kan variere fra bevisst eller utilsiktet tilgang til systemet, utlevering av sensitive data, manipulasjon av informasjon eller ødeleggelse av data. En svakhet ved systemet er en

egenskap som gjør det sårbart og som kan utnytted enten ved uhell, av personer som ikke har til hensikt å forårsake skade og av personer med onde hensikter.

Kommunene som bruker saksbehandlingssystemet, har ansvar for å utarbeide egne rutiner som er tilpasset de oppgavene de har ansvar for. Det gjelder bl.a. tilgangskontroller, behandling av personopplysninger, konfidensialitet og taushetsplikt og melding om brudd på personopplysningssikkerhet.

4 Vedlegg

4.1 Samla tabell over tildelinger

1. tildeling og ramme.

Kommune	Veibygging og drift	NMSK (skogkultur)	SMIL (spesielle miljøtiltak i jordbruket)	Drenering	Tiltak i beiteområder	UKL (utvalgte kulturlandskap)
Risør	0	120 000	150 000	20 000		
Grimstad	200 000	280 000	400 000	80 000		
Arendal	300 000	350 000	550 000	80 000		
Kristiansand	800 000	670 000	300 000	80 000	45 000	
Lindesnes	2 000 000	1 650 000	200 000	130 000		
Farsund	0	210 000	350 000	110 000	40 000	750 000
Flekkefjord	800 000	110 000	350 000	40 000	75 000	
Gjerstad	250 000	400 000	160 000	20 000		
Vegårshei	400 000	750 000	100 000	20 000		
Tvedestrand	400 000	250 000	180 000	30 000		300 904
Froland	100 000	650 000	300 000	30 000		
Lillesand	130 000	100 000	100 000	30 000		
Birkenes	600 000	700 000	250 000	50 000	20 000	
Åmli	700 000	750 000	350 000	50 000	20 000	
Iveland	160 000	230 000	80 000	20 000		
Evje og Hornnes	500 000	340 000	130 000	40 000		
Bygland	400 000	220 000	210 000	30 000	40 000	
Valle	25 000	90 000	250 000	40 000	100 000	450 000
Bykle	0	10 000	100 000	20 000	20 000	
Vennesla	0	470 000	130 000	50 000		
Åseral	126 000	70 000	130 000	30 000	180 000	
Lyngdal	1 000 000	650 000	360 000	80 000		
Hægebostad	100 000	260 000	180 000	50 000	65 000	
Kvinesdal	400 000	260 000	150 000	80 000	85 000	
Sirdal	0	70 000	140 000	40 000	125 000	
Sum	9 391 000	9 660 000	5 600 000	1 250 000	815 000	1 500 904
Ufordelt ramme	1 609 000	1 340 000	0	1 250 000	275 000	0
Ramme	11 000 000	11 000 000	5 600 000	2 500 000	1 090 000	1 500 904

4.2 Tidsfrister jordbruksordninger

Dato	Oppgave	Ansvar
01.02.2024	Tildele midler	Statsforvalteren
26.02.2024	Innmelding av behov for ekstra dreneringsmidler	Kommunene
01.03.2024	2. tildeling av dreneringsmidler	Statsforvalteren
01.04.2024	Innmelding av behov for ekstra midler til tiltak i beiteområder	Kommunene
15.04.2024	2. tildeling av midler til tiltak i beiteområder	Statsforvalteren
01.10.2024	Innmelding av behov for ekstra SMIL-, drenerings- og UKL-midler og innmelding av ubrukte midler	Kommunene
15.10.2024	Omfordele midler	Statsforvalteren
10.11.2024	Anbefalt frist for å fatte vedtak ¹	Kommunene
10.11.2024	Rapport 2024 og behov 2025 – alle ordningene til Statsforvalteren	Kommunene
20.11.2024	Rapport 2024 og behov 2025 – alle ordningene til Landbruksdirektoratet	Statsforvalteren

¹ Landbruksdirektoratet ber Statsforvalteren om å informere kommunene om at de i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november.

4.3 Tidsfrister skogbruksordninger

Dato	Oppgave	Ansvar
01.02.2024	Tildele midler NMSK-skogkultur til kommunene	Statsforvalteren
01.02.2024	Tildele midler NMSK vei/drift 1 til kommunene	Statsforvalteren
04.04.2024	Tildele midler NMSK vei/drift 2	Statsforvalteren
25.08.2024	Søknadsfrist – ekstra behov NMSK skogkultur	Kommunene
25.08.2024	NMSK vei/drift 3: NB! Frist for å sette veimidler i ansvar på vei-prosjekt. Ubenyttede veimidler trekkes inn og omfordeles til de kommunene som har behov.	Kommunene / Statsforvalteren
15.09.2024	Søknadsfrist for tilskudd til gjødsling av skog	kommunene
01.10.2024	Tilskudd til miljøtiltak skog (nasjonal ordning)	Kommunene
10.11.2024	Anbefalt siste frist for å fatte vedtak ¹	
10.11.2024	Rapport 2023/behov 2024 – alle ordningene	Kommunene
20.11.2024	Rapport 2023/behov 2024 – alle ordningene til Landbruksdirektoratet	Statsforvalteren
25.11.2024	Frist før plantetiltak i ØKS som skal ha tilskudd til Tettere planting ved nyplanting og suppleringsplanting.	kommunene
01.12.2024	Frist rentemiddelbudsjett i ØKS 2024	Kommunene
01.12.2024	Frist gjennomføre foryngelseskontroll og resultatkartlegginga i skogbruket. registreres i ØKS.	kommunene
01.12.2024	Melde ekstra behov NMSK og vei/drift for eventuell omfordeling	Kommunene / Statsforvalteren
06.12.2024	Siste frist for utbetaling av tilskudd i ØKS på alle tilskuddsordninger.	Kommunene

¹ Landbruksdirektoratet ber Statsforvalteren om å informere kommunene om at de i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november.

Med hilsen

Tore Haugum (e.f.)
landbruksdirektør

Kjellfrid Straume
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakere:

Farsund kommune	Postboks 100	4552	FARSUND
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	VENNESLA
Åseral kommune	Gardsvegen 68	4540	ÅSERAL
Sirdal kommune	Tonstad	4440	TONSTAD
Kvinesdal kommune	Nesgata 11	4480	KVINESDAL
Hægebostad kommune	Birkeland	4595	TINGVATN
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND
Bygland kommune	Kommunehuset	4745	BYGLAND
Bykle kommune	Sarvsvegen 14	4754	BYKLE
Evje og Hornnes kommune	Kasernevegen 19	4735	EVJE
Froland kommune	Frolandsveien 995	4820	FROLAND
Gjerstad kommune	Gjerstadveien 1335	4980	GJERSTAD
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Iveland kommune	Frikstadveien 20	4724	IVELAND
Lillesand kommune	Postboks 23	4791	LILLESAND
Risør kommune	Postboks 158	4952	RISØR
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Valle kommune	Postboks 4	4746	VALLE
Vegårshei kommune	Molandsveien 11	4985	VEGÅRSHEI
Åmli kommune	Gata 5	4865	ÅMLI
Kristiansand kommune	Postboks 4	4685	NODELAND
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL

Kopi til:

Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
-----------------------	-------------	------	-----------